नगमकाएउम् ॥ १॥

अथ ये प्रवृत्ते ऽ र्थे ऽ मितात्तरेषु ग्रन्थेषु वाक्यपूर्णा आगङ्गित पर्पूर्णास्ते मितात्तरेष्वनर्थकाः कमीमिद्धिति ॥ १ ॥

निष्टुक्तासंश्चिदिनरो भूरिं तोकावृकादिव। विभ्यस्यत्तो ऽ वंवाशिरे शिशिरं जीवंनाय कं॥

शिशिरं जीवनाय । शिशिरं शृणाते : श्रमातेर्वा ॥

ष्मेनं मृजता मुते।

म्रासृत्रतैनं सुते।

तिमिद्धर्धतु ना गिर्ः।

तं वर्धयन्तु नो गिर् स्तुतयो गिर्ो गृणाते : ॥

ग्र्यमुं ते समतिस ।

म्रयां ते समतिस ॥ इवो ऽ पि दृष्यते । सु विदुरिव । सु विद्वायेते इव ॥ म्रयापि नेत्येष इदित्येतेन संप्रयुख्यते परिभये ॥ १० ॥

क्विभिर्वे स्वरितः संचले मुन्वल् १के सर्वनेषु सोमान्। शर्चीर्मद्त उत्दिल्णाभिनि जिल्लायंत्यो नर्कं पताम ॥

नर्कं न्यर्कं नीचैर्गमनं नास्मिन्नमणं स्थानमल्पमप्यस्तीति वा । म्रथापि न चेत्येष इदित्येतेन संप्रयुद्ध्यते उनुपृष्टे । न चेत्सुरां पिब्रन्तीति । सुरा सुनोते । एवमुचावचेष्वर्थेषु निपतन्ति । त उपेत्तितव्या : ॥ ११ ॥

इतीमानि चत्वारि पद्वातान्यनुक्रान्तानि नामाख्याते चोपसर्गनिपाताश्च ः तत्र नामान्याख्यातज्ञानीति शाकटायनो नैरुक्तसमयश्च । न सर्वाणीति गार्ग्या वैयाक-रणानां चैके। तयत्र स्वर्संस्कारी समर्था प्रादेशिकेन गुणोनान्विती स्यातां संविज्ञातानि तानि यथा गीरश्वः पुरुषो इस्तीति । स्रथ चेत्सर्वाण्याख्यातज्ञानि नामानि स्यर्थः कश्च तत्कर्म कुर्यात्सर्व तत्सन्त्वं तथाचचीरन्यः कश्चाध्वानमञ्ज्वीताश्वः स वचनीयः स्यायिकंचित्तृन्यातृणं तद्यापि चेत्सर्वाण्याख्यातज्ञानि नामानि स्यर्था-